

МЕСЦА АДПАЧЫНКУ ПАЎАЗЕР'Е

Ліпень – макушка лета. Праўда, сёлета яно своеасаблівае, цяплом асабліва не песціць. Тым не менш, хочацца адпачыць і пакупацца. У Бешанковіцкім раёне ёсць два месцы для адпачынку на вадзе – сажалка “Бальнічка” і Паўазерскае возера. Пра “Бальнічку” ведае кожны бешанковец, а вось з Паўазерскім возерам захацелася пазнаёміцца бліжэй, не толькі з вакна аўтамабіля.

13-га ліпеня адпачываючых на беразе возера было нягуста. Яно і зразумела, тэмпература вады каля 20 градусаў, хаця надвор'е цудоўнае – сонейка і 25 градусаў цеплыні. На паркоўцы – пяць легкавікоў. Праўда, паркоўкай яе можна назваць толькі ўмоўна, бо акрамя знаку на ёй няма ні асфальту, ні разметкі. Распранальні на беразе паўгнілыя, пафарбаваныя толькі звонку, каб песціць вока правяраючым і праяздаючым.

Дзве драўляныя прыбіральны тыпу “сарцір” зробленыя капітальна, у добрым савецкім духу. Звонку яны таксама пафарбаваныя, але ў сярэдзіне няма ні туалетнай паперы, ні ўмывальніка, затое не вельмі чыста. На месцы адпачынку ёсць месца для збору смецця з дэфармаванымі кантэйнерамі і разламанай агароджай каля іх.

Масткі, што вядуць на возера, таксама пачалі гніць, на іх ужо ёсць

добрая дзірка. Бераг блізу возера выкашаны нядбайна, скошаная трава так і ляжыць пры пляжы. На пляжы ёсць пясочніца для дзетак і навесік без канька і з разламаным начыннем. Карацей кажучы, пра нармальны адпачынак няма аніякай размовы. Гэта вам не Турэччына і нават не Крупеніна.

Такім чынам, каб адпачыць на вадзе ў Бешанковіцкім раёне, акрамя сажалкі пры бальніцы, няма ніводнага больш-менш добра абсталяванага месца. На Паўазерскім возеры можна толькі сапсаваць сабе настрой.

Застаецца толькі купляць пучэўку і валіць за межы радзімы. Магчыма, там нас чакаюць.

Г.Станкевіч

НАВІНЫ ЭКАНОМІКІ

КЛОПАТ ПРА НАРОД

Усім вядома, што наш раён па ўзроўню заробкаў знаходзіцца на адным з апошніх месцаў у спісе ўсіх 118 раёнаў рэспублікі. Вядома і тое, што кіраўнік краіны А.Лукашэнка паставіў задачу любым коштам дабіцца сёлета сярэдняга заробку ў 500 даляраў (лічы ў 1000 рублёў).

Напэўна, чулі пра тую задачу і на прадпрыемстве “Літуаніялес”, якое ў мінулым годзе адчынілася ў Бешанковічах і вырабляе дошку абразную, брус, тарную дошчачку для вырабу паддонаў. Толькі выконвае яе адміністрацыя гэтага прадпрыемства па-свойму. На афіцыйным сайце прадпрыемства пазначана, што іншагароднім магчыма аплата кошту праезду да працы, што аплата -

здзельная, кожны сам выбірае колькі ён хоча зарабіць. Але нядаўна тром вартаўнікам гэтага прадпрыемства было аб'яўлена, што іхні заробак зніжаецца з 250 рублёў у месяц да 150. “А калі вы нязгодныя, то да пабачэння, бо на вашыя месцы ахвотныя знойдуцца без праблем,”- распавёў адзін са звольненых.

І сапраўды, ахвотныя працаваць вартаўнікамі за 150 рублёў знайшліся.

А сярэдні заробак у Бешанковіцкім раёне з месяца ў месяц трошкі расце. Значыцца, тым, хто не можа пастаяць за сябе, заробкі ўразаюць. А тым, хто бліжэй да адміністрацыі, падвышаюць, каб “у сярэднім” справа выглядала крыху лепш.

Дарэчы, у Бешанковічах ёсць прафсаюзы. Яны павінны адстойваць правы работнікаў, ціснуць на адміністрацыю, прымушаць яе плаціць дастойныя заробкі. Толькі нашыя прафсаюзы даўно пераўтварыліся ў паслухмяныя прыдаткі да адміністрацый і занімаюцца зусім іншымі справамі.

А.Тутэйшы

Партал твайго горада: <http://beshankovichy.by>

ПАМЯЦЬ

РАССТРЭЛ ПАД ВУЛАЙ

26 чэрвеня 1941 году каля вёскі Мікалаева пад Вулай службоўцы НКВД расстралялі калёну вязьняў Глыбоцкай турмы «Беразьвечча».

Згодна з архіўнымі дакумэнтамі, на пачатку вайны было прынятае рашэнне эвакуаваць усіх вязьняў з заходніх рэгіёнаў углыб СССР. Калёна, якая выйшла з Глыбокага 24 чэрвеня 1941 году, рухалася ў бок Полацку. Двое сутак людзей гналі па сьпёцы бязь ежы і піцця, пакідаючы на дарозе трупы — тых, хто зьнямогся і адставаў, расстрэльвалі на месцы або заколвалі штыхамі.

Каля Вулы калёна трапіла пад фашыстоўскі авіяналёт, а потым турэмны канвой яе расстраляў. Якраз тады выйшаў загад, каб зьняволёных, якіх вывелі з турмаў, або выкарыстоўваць на абарончых працах, або адразу расстрэльваць. Асабліва «палітычных» — каб не было лішняга клопату.

У Беразьвечкай турме былі жыхары Глыбоччыны, Мёршчыны, Браслаўшчыны, Пастаўшчыны, палонныя жаўнеры Войска Польскага, сьвятары, моладзь, якая ўдзельнічала ў розных арганізацыях — палітычных, грамадзкіх, рэлігійных. Нехта трапіў за краты праз даносы або па падазрэньні

ў неляляльнасьці да савецкай улады. Большасьць складалі нават не асуджаныя, а толькі падсьледныя.

Па розных зьвестках, уздоўж дарогі, на ўзьлеску каля вёскі Мікалаева загінулі ад 800 да 2 тысяч чалавек. Хаваць забітых загалі вясцоўцам.

Адзін толькі начальнік турмы «Беразьвечча» Прыёмышаў, які ўзначальваў канвой, пасьля казаў, што асабіста расстраляў каля 600 чалавек. Сакратар ЦК КП(б) Панцеляймон Панамарэнка, які вывучаў матэрыялы справы аб расстрэле беразьвечкіх вязьняў, прызнаў дзеянні кіраўніка канвою слушнымі.

У Мікалаеве трагедыю памятаюць і дагэтуль. Да нядаўняга часу былі жывыя сьведкі тых страшных падзей. Пра гэта згадаў біскуп Віцебскі Алег Буткевіч, які з 2001 па 2003 гады выконваў абавязкі пробашча парафіі ў Бешанковічах і Вуле, часта прыяжджаў і ў Мікалаева. На ўгодкі Беразьвечкай трагедыі ён адслужыў імшу за памерлых і загінулых, на якую сабраліся і мясцовыя вернікі, і грамадзкія актывісты зь Віцебску ды

Менску.

Зьвяртаючыся да прысутных, біскуп Алег Буткевіч падкрэсьліў, што ахвяры Беразьвечкай трагедыі сышлі з гэтага сьвету праз чалавечую несправядлівасьць:

«На гэтым жалобным месцы трэба штораз ставіць пытаньне: чаму ў гісторыі адбывалася і цяпер адбываецца такая несправядлівасьць, якая вядзе да загубы людзкога жыцьця. І як адказ на гэтае пытаньне варта сьцьвердзіць, што да несправядлівасьці, да забойства чалавека чалавекам вядзе памылковая ідэалёгія. Памылковае ўяўленьне пра тое, кім ёсць чалавек, і пра вартасьць чалавечага жыцьця, пра прызначэньне чалавека. А калі далей ісьці за гэтым пытаньнем, то робіцца зразумелым, што часам мы не шукаем праўды, а ідзем за тым, куды клічуць».

Пасьля імшы да прысутных зьвярнуўся Вячаслаў Сіўчык, лідэр руху салідарнасьці «Разам». Ён усклаў кветкі да мэмарыялу, узьведзенага ў Мікалаеве пры дапамозе польскіх грамадзкіх і рэлігійных арганізацый. Гэта сымбалічная камэра з чорнымі кратамі, брукаванка і доўгая бэтонная пліта ўздоўж яе, якая сымбалізуе

страшны шлях вязьняў. Тут жа ўсталяваны высокі крыж, каля якога моляцца за забітых.

Сьледам за спадаром Сіўчыкам выступілі намесьніца старшыні Шумілінскага райвыканкаму Ірына Шалахава і стваральнік ініцыятывы «Хайсы — Віцебскія Курапаты» Ян Дзяржаўцаў. Напрыканцы ўсе прысутныя прасьпявалі гімн «Магутны Божа».

Калі вернікі пачалі разыходзіцца, а госьці — разьяжджацца, з прэтэнзіямі да прысутных нечакана выступіў начальнік Шумілінскага РАУС Аляксандар Дзьмітрэнка. Ён застаўся незадаволены дзеяньнямі тых, хто фатаграфавалі імпрэзу: заявіў, што яны ўдзельнікі несанкцыянаванага мерапрыемства. Маўляў, пасьля імшы тут адбываўся «мітынг з прамовамі».

Паводле гэткай лёгікі, у парушэньні правапарадку трэба вінаваціць і прадстаўніцу райвыканкаму, якая выступала на «недазволёным мітынг».

Але да спадарыні Шалахавай у начальніка мясцовай міліцыі пытаньняў не было. А вось нумары машын, на якіх у Мікалаева прыехалі госьці зь іншых рэгіёнаў, міліцыянт старанна сфатаграфавалі.

Радые Свабода

****

*Зноў шпакі мелодыю прынеслі
і шторамак славяць*

новы дзень.

*Зноў ліецца сонечная песня,
хуліганіць вецер-чарадзея.*

*Зноў вясны распушчаныя косы
свецяцца бярозкамі ўва мгле,
і паплысці хочацца ў нябёсы
проста за ключом гусей услед.*

*Ураллю зярняткам легчы долу,
знічкаю згараць у цьме начэй,
і з пашчотай светлай*

невядомай

мілых цалаваць святло вачэй.

*Марыць, летуценіць,
хвалявацца,
плыць, пакуль плыве
мой карабель,
без канца ў каханні
прызнавацца*

да вясны, да зор і да цябе.

*Што б з сабою ні было —
ўсё помніць,
мудрым стаць, як ціхая рака,
і з тугой пакінутых шпакоўняў
тваю ўсмешку мілую чакаць.*

*А калі над дзён расстайных
плахай
восень свае крылы распастрэ,
без журбы ў вачах,
без ценю страху
свой апошні светлы дзень
сустрэць.*

Г.Станкевіч

НАВІНЫ ЭКАНОМІКІ

ДВОР-НІЗГАЛАЎСКУЮ СЯДЗІБУ
ЧАКАЮЦЬ ПЕРАМЕНЫ

Сядзіба была прададзена на аўкцыёне ў фондзе «Віцебскаблмаёмасць» за 2,08 тысячы рублёў. У ёй плануецца стварыць турыстычны аб'ект

На гандаль выставілі невыкарыстоўваныя будынкi і збудаванні плошчай амаль 700 кв. м былой сядзібы «Нізгалава», пабудаванай ў другой палове XIX стагоддзя і якая мае статус гісторыка-культурнай каштоўнасці. Пачатковы кошт лота - 3 базавыя велічыні (69 рублёў).

Цікавасць да аб'екта праявілі два ўдзельнікі, а пераможца вызначыўся на 28-м кроку аўкцыяніста. Ім стаў індывідуальныпрадпрымальнік Уладзіслаў Мялешка з Мінска.

Ён ужо мае вопыт адраджэння і эксплуатацыі падобных гістарычных аб'ектаў у Гродзенскай вобласці.

Нерухомасць у Віцебскай вобласці ён набыў для развіцця бізнесу, паведаміў Уладзіслаў Мялешка. Спачатку прадпрымальнік мае намер стварыць дом адпачынку гасцінічнага тыпу - для арэнды турыстам. У перспектыве тут можа з'явіцца турыстычны комплекс. У планах у Мялешкі і аднаўленне гістарычнага аблічча сядзібы.

Акрамя таго, на аўкцыёне прадалі айчынныму інвестару будынка былога вучэбна-вытворчага камбіната ў Полацку амаль за 169 тысяч рублёў. Новы ўладальнік плануе стварыць тут гасцінічны комплекс. З вокнаў будынка адкрываецца выдатны від на Сафійскі сабор і набярэжную Заходняй Дзвіны. Яшчэ адным магчымым варыянтам выкарыстання капіталных пабудов плошчай больш за 1 тысячу кв. м разглядаецца рэканструкцыя пад кватэры з наступным продажам або здачай у арэнду.

А.Тутэйшы
паводле TUT.BY

ДАБРАБЫТ

НАШЫЯ ЗАРОБКІ
ЎЗНЯЛІСЯ

Па дадзеных за май 2017 года наш раён узняўся ў рэйтынгу заробкаў на дзве прыступкі.

Сярэдні заробак за май склаў у Бешанковіцкім раёне 517,6 рубля, але плюс да траўня 2016 года складае толькі 0,6%. Ніжэй нас у зарплатным рэйтынгу знаходзяцца толькі Шаркаўшчынскі, Мсціслаўскі і Кармянскі раёны.

Сярэдні заробак беларусаў у маі павялічылася амаль да 800 рублёў. Тым часам «запаветныя» 1000 рублёў атрымліваюць не толькі ІТ-спецыялісты, але і работнікі іншых сфер дзейнасці. Але заробкі ў амаль палове раёнаў не дацягваюць да 600 рублёў.

Сярэдняя зарплата ў 56 раёнах з 118 у траўні не перавышала 600 рублёў.

Больш за ўсё па-ранейшаму атрымліваюць жыхары Салігорскага раёна - 1 243,3 рубля. У траўні яны прыкметна адарваліся ад мінчан, якія ў сярэднім зарабляюць амаль на 139 рублёў менш.

Другі радок топ-10 самых «багатых» раёнаў займае Мінскі (947,9 рубля), а трэцюю - Дзяржынскі (865,3 рубля).

М.Васільеў
па матэрыялах
FINANCE.TUT.BY

З СУДОВАЙ ЗАЛІ

ХОЗЯЕВ БИЛИ ПАЛКАМИ

Ранним летним утром по деревне Малые Летцы Витебского района на служебном «уазике» ехали участковый и опер из местного РОВД. Завидев прохожих с удочками, заинтересовались:

— Кто такие, откуда?

Те представились:

— Александр Шлупаков, Андрей Белоусов. Возвращаемся с рыбалки.

— На каком озере были? — не унимались милиционеры.

— Вон на том, — не моргнув глазом ответили мужики, указав в разные стороны.

В любой другой день это, возможно, вызвало бы лишь улыбку. Но милиционеры только что получили ориентировку — накануне в соседних Подлазниках неизвестные напали на супружескую пару. Поэтому стражи порядка с пристрастием относились ко всем, кто встречался на пути. Для дальнейшего разбирательства Александру и Андрею предложили проехать в Подлазники. Однако когда они вышли из «уазика», в салоне остались лежать золотое кольцо, крестик и сережки. Подозрительных рыбаков задержали.

Как выяснилось, золотые украшения, от которых «рыбаки» попытались избавиться в милицейском автомобиле, были похищены у пострадавших супругов. Более того, задержанных заподозрили еще в одном разбойном нападении — в деревне Берестни Бешенковичского района. Там было совершено похожее преступление, в результате которого погиб 53-летний сельчанин. Шлупаков сразу же словно воды в рот набрал: отказался от дачи показаний. А вот Белоусов рассказал все.

На момент задержания Андрею Белоусову было 39. Он жил в деревне Кривое Село Шумилинского района. В 2005-м за разбой его приговорили к 9,5 года лишения свободы. Так он оказался в исправительной колонии в Новосадах. Там и познакомился с земляком Александром Шлупаковым из горпоселка Шумилино. Тот был на 3 года старше, а срок,

полученный за ложный донос и кражу в особо крупном размере, имел на 2 года меньше. Первым на свободу вышел Андрей. Вскоре освободился и Александр. Они встретились, выпили и сошлись во мнении, что нужно вместе искать средства к существованию.

Как разжиться деньгами, придумали быстро. Свою первую вылазку спланировали совершить в Бешенковичском районе. Накануне в лесу вырезали увесистые палки, похожие на бейсбольные биты. Изстарой майки сделали маски. Запаслись камуфляжными костюмами, веревками, скотчем, фонариками. Выпили для храбрости. В деревне Берестни отыскали дом на отшибе, который выглядел посolidнее. Рядом стоял внедорожник, наличие которого восприняли как подтверждение, что у хозяев деньги водятся. Засели в кустах и стали караулить, когда в окнах погаснет свет. Выждав, пока в доме все уснут, через незапертую дверь пробрались в жилище. Предполагая, что хозяин будет сопротивляться, они его спящего начали дубасить палками по голове. Били так, что брызги крови летели во все стороны.

48-летняя хозяйка проснулась, увидела незнакомцев с фонариками и тут же получила удар по голове. Ее связали и стали пытать, где деньги и ценности. Перепуганная сельчанка рассказала, что в кошельке есть немного денег, показала, где лежат золотые кольца, цепочка и кулон. Налетчики потребовали отдать ключи от

автомобиля. Но выяснилось, что машина, стоявшая рядом с домом, принадлежит соседу. Видя, что солидный куш им не светит, разбойники отыгрались на мелочах — забрали из шкафа вино, шампанское, не побрезговали «Докторской» колбасой и помидорами.

Пригрозив убить хозяйку, если та позвонит в милицию, злоумышленники сбежали. По дороге избавились от мобильных, обнаруженных в доме, а также от окровавленной одежды. Хозяйка же сумела развязаться и в половине первого ночи побежала к соседке. Услышав, что случилось, та позвонила в РОВД и в «скорую». Жаль, но мужчине, которому налетчики проломили голову, спасти не удалось. На следующий день он умер в Бешенковичской больнице.

Через неделю убийцы снова вышли «на дело». Жертв в деревне Подлазники Витебского района выбирали по уже отработанной схеме. Дождались, когда к приличному дому на окраине подъехал автомобиль. Когда хозяева улеглись спать, выставили стекло на веранде, проникли внутрь и снова начали работать дубинами. Оставив потерявшего сознание 45-летнего хозяина, стали угрожать его жене. Та отдала им мобильник, а также золотое кольцо, крестик и серьги. Преступники, которые, как известно, далеко уйти не смогли, именно эти украшения пытались выбросить в милицейском «уазике». К слову, избитый сельчанин из Подлазников тоже умер. Из-за открытой черепно-мозговой травмы он скончался в Витебской областной клинической больнице через месяц после нападения.

Во время следствия Шлупаков свою вину отрицал. Он соглашался с тем, что с Белоусовым знаком по колонии. Но утверждал, что находится с ним в неприязненных отношениях. Мол, в то утро, когда их задержали милиционеры,

Андрея он встретил случайно. Тот якобы наговаривает на него, чтобы выгородить себя. Однако анализ телефонных соединений опроверг эту версию. За время, когда происходили трагические события, а также накануне, они активно общались по мобильникам. Кроме того, по словам следователя по особо важным делам управления Следственного комитета по Витебской области Павла Шишло, его коллеги и эксперты добыли достаточно улик, подтверждающих вину обоих:

— Их опознали продавцы из сельмага в Бешенковичском районе, где рецидивисты покупали водку и вино накануне нападения. На дороге Бешенковичи — Чашники нашли деревянные палки, являющиеся орудиями преступления. На них обнаружены волокна хлопковых перчаток, которые злоумышленники надевали, забираясь в дома. Более того, в Берестнях, в месте, где налетчики наблюдали за жертвами, найден окурок с генотипом Шлупакова. А на упаковке вина, изъятой при проверке места происшествия в Витебском районе, обнаружен след пальца руки Белоусова.

В итоге Витебский областной суд признал обоих виновными в двух разбойных нападениях и двух убийствах, совершенных с особой жестокостью. Вердикт — пожизненное лишение свободы. Павел Шишло утверждает, что это один из самых суровых приговоров, которые выносились за последние годы на Витебщине:

— Большинство убийств сейчас совершается, как правило, в порыве эмоций, под воздействием алкоголя. Здесь же мы имеем дело с хладнокровными бандитами, которые тщательно готовили нападения, разрабатывали план действий. Без стыда и сожаления из-за незначительной материальной выгоды они готовы были убивать людей.

И продолжили бы убивать, если бы их не остановили.

КОММЕНТАРИЙ

Алексей Толкачев,
старший прокурор отдела
прокуратуры Витебской
области:

— Если говорить о самых жестких приговорах, вынесенных в области за последнее время, то необходимо вспомнить, что в августе 2015-го за убийство хозяина одной из витебских квартир, кражу, проникновение в жилище, хулиганство и насилие в отношении милиционера Александр Кухтенков получил пожизненный срок. Кроме того, в 2016-м трое преступников приговорены к 25 годам лишения свободы. Это Виктор Козлов, убивший человека в витебском гаражном кооперативе, Сергей Череп, застреливший егеря в Миорском районе, а также Николас Мазовецкий, признанный виновным в совершении разбойных нападений с огнестрельным оружием на магазины в Смолевичском и Оршанском районах и покушении на убийство сотрудников милиции, находившихся при исполнении служебных обязанностей.

«Беларусь Сегодня»

АБ'ЯВА

• Каб атрымліваць кожны нумар газеты «Крывінка» паведаміце рэдакцыі аб гэтым. Калі не жадаеце атрымліваць газету, то патэлефануйце.

• Калі прачыталі «Крывінку», то калі ласка, перадайце знаёмым.

• Наша газета стала размяшчаецца на партале <http://kamunikat.org>, дзе зацікаўленыя грамадзяне могуць яе спампаваць са старонкі: <http://kamnikat.org/kryvinka.html> каталагу «Пэрыёдыка» для далейшага выкарыстання яшчэ да з'яўлення газеты на паперы.

БЕЛАРУСКІ ПАРАДОКС

СІЛА ДЗЯРЖАВЫ — ПРЫЧЫНА ЯЕ СЛАБАСЦІ

Ужо 23 гады мы жывём ва ўмовах пераходнага перыяду. Незразумела толькі, адкуль і куды пераходзім. Ніводзін даклад адзінага палітыка (АП) на Усебеларускіх народных сходах не абышоўся без разваг пра моцную ўладу і моцную дзяржаву.

Згодна з папулярным у часы маёй маладосці анекдотам, сіла савецкіх сталявараў — у плаўках. Аўчымсілабеларускай улады і дзяржавы?...

Замест кансалідацыі — раскол

Базавай ідэнтычнасцю большасці беларусаў у год «найвялікшай геапалітычнай катастрофы XX стагоддзя» была ідэнтычнасць чалавека савецкага. Сярод яе галоўных характарыстык Юрый Лявада вылучаў прымусовую самаізаляцыю, дзяржаўны патэрналізм, эгалітарысцкую (ад французскага «égalité» — «роўнасць») іерархію і імперскі сіндром.

Аднак на момант здабыцця дзяржаўнай незалежнасці ідэнтычнасць савецкага чалавека не была ў Беларусі адзінай. Ёй супрацьстаяла ідэнтычнасць мадэрнізаванай часткі беларускага грамадства, аснову якой складалі маладыя і адукаваныя жыхары буйных гарадоў. Апытанні НІСЭПД дазваляюць ацаніць суадносіны носьбітаў двух тыпаў ідэнтычнасці прыкладна як 7 да 3.

Апынуўшыся ў несавецкіх умовах, чалавек савецкі паспрабаваў вярнуцца ў звыклае яму мінулае, а яго апаненты пачалі прарывацца ў светлую капіталістычную будучыню — дакладней, у сваё міфалагізаванае ўяўленне пра яе. У выніку замест кансалідацыі грамадства адбыўся яго раскол. Такім

чынам, свае і чужыя аказаліся «ў адным флаконе».

На першых і апошніх дэмакратычных прэзідэнцкіх выбарах у Беларусі, натуральна, перамог кандыдат большасці, кандыдат носьбітаў савецкай ідэнтычнасці. Прывяду афіцыйную інфармацыю, запазычаную на сайце Цэнтрвыбаркаму (rec.gov.by). Яна з часоў да Ярмошынай — таму цалкам можна давяраць. У першым туры пры яўцы 79,1% за будучага АП прагаласавалі 44,82%, у другім туры адпаведныя паказчыкі склалі 70,6% і 80,34%.

З дапамогай калькулятара лёгка падлічыць, што трыумфатару тытул «усенароднаабраны» забяспечыла падтрымка 56,7% ад спісачнай колькасці выбаршчыкаў, г.зн. крыху больш за палову.

АП сваіх выбаршчыкаў не падвёў. Закасаўшы рукавы, ён пачаў шырокімі мазкамі аднаўляць звыклую для большасці карціну свету, галоўнымі элементамі якой стала ўладная «вертыкаль». Працэс заняў два гады. Яе афіцыйны прыём у эксплуатацыю быў аформлены на другім канстытуцыйным рэфэрэндуме ў лістападзе 1996 года.

Мабілізацыя на барацьбу з ворагам звонку кансалідуе і аб'ядноўвае грамадства вакол моцнага лідара. Аднак дамагачыся такога эфекту пры адсутнасці знешняга ворага — задача прынцыпова іншага парадку. Як правіла, назіраецца

адваротная карціна: перамога на выбарах моцнага лідара раскоўвае грамадства, і мяжа паміж сваімі і чужымі фарміруецца ўнутры краіны.

Аналагі пленума ЦК

«У нас вельмі моцная прэзідэнцкая ўлада, сапраўды, з элементамі аўтарытарызму, у гэтым я заўсёды сумленна прызнаваўся. Такая ў нас Канстытуцыя і законы ў гэты пераходны перыяд», — заявіў АП 23 верасня 2004 года. Аднак няманічога больш пастаяннага, чым часовае, як сцвярджае прыказка.

У 1945 годзе Японія ляжала ў руінах пасля паразы ў вайне, а праз 19 гадоў у краіне прайшлі летнія Алімпійскія гульні. Але пераходнаму перыяду ў Беларусі не відаць канца. Адна з прычын, чаму пераход зацягнуўся, — няздольнасць моцнай дзяржавы вызначыць кірунак руху. Рэкамендую чытачам НЧ задаць бліжэйшым знаёмым адпаведнае пытанне. Не ўпэўнены, што хаця б 1 з 5 зможа адказаць што-небудзь зразумелае.

14 сакавіка АП заявіў аб падрыхтоўцы пашыранага мерапрыемства па абмеркаванні сітуацыі ў эканоміцы пасля атрымання дадзеных за I квартал. 21 красавіка, выступаючы са штогадовым пасланнем, ён удакладніў: справаздача ўрада адбудзецца бліжэйшым часам «з удзелам нашых дэпутатаў і сенатараў, Нацыянальнага банка, усёй вертыкалі ўлады і кіраўнікоў найважнейшых арганізацый».

Белстат сваю працу выконвае спраўна. Рэальныя даходы беларусаў у I квартале працягнулі зніжэнне. Трэці

год запар, між іншым. Не хаваю, мне б вельмі хацелася паглядзець у вочы носьбіту моцнай прэзідэнцкай улады і нагадаць яму, што ў Пасланні-2017 ён абяцаў узмацніць ціск на выканаўчую «вертыкаль».

Здавалася б, праводзіць нарады — гэта не дабівацца выканання прынятых рашэнняў. Аднак сёння можна смела канстатаваць фармаванне своеасаблівай традыцыі, пачатак якой быў пакладзены ў 2013 годзе. Нагадаю чытачам, што ў той год 10 снежня адбылася рэспубліканская нарада па пытаннях будаўнічай галіны. АП назваў яе знакавай падзеяй і прызнаўся, што мерапрыемства бачыцца аналагам пленума ЦК савецкіх часы.

Далей цытата: «...неабходна часцей, як мінімум раз на паўгода, збірацца ў такім складзе, каб на сістэмнай аснове даваць сігналы ўсяму грамадству пра праблемы, якія ўзнікаюць, і пра шляхі іх вырашэння». Адначасова АП заявіў, што такія нарады стануць

нормай і будуць праводзіцца раз на паўгода. Былі анансаваныя і тэмы бліжэйшых пленумаў: праблемы ЖКГ і развіццё аграпрамысловага комплексу.

Як і абяцаў АП, сігналы аб праблемах беларусы сталі атрымліваць на рэгулярнай аснове, прычым не зверху, а знізу (ад жыцця). Вось толькі з інфармацыяй аб шляхах іх вырашэння перыядычна ўзнікаюць затрымкі, і гэта мякка сказана...

На працягу 23 гадоў пад сілай дзяржавы АП разумеў яе здольнасць не дапускаць узнікнення самастойных цэнтраў прыняцця рашэнняў не толькі ў палітыцы, але і ў эканоміцы. Трэба дадаць яму належнае: сваёй мэты ён дасягнуў. Вынік — прыпыненне развіцця. Таму сёння нават на ўзроўні абмеркавання незразумела, як можна дамагачыся нават лакальных паляпшэнняў унутры беларускай мадэлі.

(скарочана)

Сяргей Нікалюк
«Новы Час»

МАЛАЯ РАДЗІМА

О ЧЕМ СТЫДЛИВО УМАЛЧИВАЮТ

Включаешь государственные телеканалы и дивишься: Александр Лукашенко побывал с рабочей поездкой «в Витебской области». А в городском поселке Копысь на встречу с ним пришли люди из «ближайших населенных пунктов».

— Встреча прошла в очень душевной и теплой атмосфере, — сообщает пресс-служба главы государства.

Во как все сформулировали! Только тот, у кого все в порядке с памятью, понимает, что Лукашенко ни в Витебскую область поехал — а на свою малую родину. Навести «волшебство» в Копысе он поручил, не потому что поселок был заброшен, а потому что там родился (и этот вопрос его до сих пор волнует). А на встречу к нему пришли не с неизвестных деревень, а с родной Александрини, что находится тут же — через реку.

А почему об этом стыдливо умалчивают, тоже можно понять. Люди ведь что скажут: ну конечно, для своей родины он старается, тянет туда все лучшее, нам бы так.

Облагороженную Копысь

обещают взять за образец и навести порядок в других городских поселках. Так а чего с Копыси, вполне себе благополучного поселка, начинали? Есть много населенных пунктов, где ситуация существенно хуже. Начали бы с Шарковщины — самого бедного региона страны по зарплатам.

Но на эти вопросы вряд ли кто-то из чиновников осмелится ответить. Ведь очевидно, почему Александр Лукашенко вновь и вновь возвращается в родные Александрини и Копысь.

Они остались едва ли не единственным местом в стране, где местные жители в большинстве своем благодарны ему за помощь и потому действительно его любят.

Юлия Иванко
<https://gazetaby.com>

РЫНАК ПРАЦЫ

УВОЛИЛИ РЕКОРДНОЕ ЧИСЛО БЕЛОРУСОВ

Противоречивая информация о состоянии белорусской экономики пришла в понедельник.

Утром вице-премьер Василий Матюшевский заявил в парламенте, что Беларусь выходит на траекторию восстановления экономики, реальная зарплата растет третий месяц, в машиностроении зафиксирован самый низкий за 5 лет уровень складских запасов, с е л ь х о з ь г а н и з а ц и и демонстрируют улучшение финансовых показателей и т.д.

Казалось бы — живи и радуйся, в экономике победы на всех фронтах.

Но нет. Намного более впечатляющие цифры выдал Белстат. В мае предприятия уволили 62,6 тысячи человек, а взяли на работу на 14,4 тысячи меньше. Это

худший показатель с мая прошлого года, пишет FI-NANCE.TUT.BY. Вообще же предприятия уже 7 месяцев подряд активнее увольняют, чем принимают новых работников.

И это при том, что весной Александр Лукашенко требовал трудоустроить буквально каждого. Некоторым тогда показалось, что уж такая-то задача будет правительству по плечу. Куда там.

«В объяснительных прогульщицков все стандартно: „Уехал в Россию на заработки“ за подписью жены»

Впрочем, еще месяц назад стало очевидно, что с безработицей в стране происходит что-

то не то. Андрей Кобяков на заседании Совмина поразился снижению занятых в регионах, хотя статистика по безработным причин для этого не давала: «К сожалению, судя по имеющейся информации, на местах так и не разобрались, где эти люди».

Кстати, кажется, кто-то догадывается, почему с предприятий стали «исчезать» работники.

В понедельник Василий Матюшевский рассказал, за счет чего можно обеспечить в стране зарплату в 1 000 рублей. Одна из озвученных мер — «оптимизация функций и численности работников при обеспечении высоких темпов роста производительности тру-

Константин Похольчик
<https://gazetaby.com>

ПАРАД

БРОНЯ КРЕПКА, И ВАННЫ НАШИ БЫСТРЫ

Власти в последние годы явно раскручивают праздник 3 июля, делая акцент на мотив независимости. Но пока получается довольно кондово... Парад 3 июля в Минске поразил богатством ассортимента. Перед трибуной с высоким начальством провезли все главные предметы отечественной гордости — от реактивных систем залпового огня «Полонез» до мясопродуктов и ванны производства ОАО «Керамин».

Лукашенко в духе генсеков КПСС обрисовал воинственный Запад

Выступление Александра Лукашенко на параде в честь Дня Независимости напомнило речи советских вождей обрисовкой контраста между поползновениями Запада с одной стороны и нашей святой борьбой за мир — с другой.

«На путь милитаризации вступили страны Европы. Они втягиваются в гонку вооружений и военные приготовления. Соединенные Штаты Америки развертывают здесь, у наших границ, систему противоракетной обороны и совершенствуют свой ядерный потенциал», — заявил белорусский официальный лидер, облаченный в форму главнокомандующего. Далее он подчеркнул, что «вместе с братской Россией мы защищаем границы создаваемого нами Союзного государства», а с партнерами по ОДКБ и вовсе «защищаем мир от новых угроз».

На самом деле картина событий немножко отличается от этой манихейской схемы. Европа до Крыма вообще выглядела безалаберно и, несмотря на понукания Вашингтона, игнорировала натовский норматив — тратить не менее 2% ВВП на оборонные нужды. А роль жареного петуха, клюнувшего в известное место, выполнила для Запада именно аннексия

украинского полуострова (да уж, Москва так рьяно защищала границы Союзного государства, что даже оттапала кусок другого государства!).

Так что увеличение расходов стран НАТО на оборону, продвижение (правда довольно символическое) инфраструктуры альянса на восток — это уже ответ на тот вызов, который бросил Западу ближайший союзник официального Минска...

Дефиле колбас и танец усатых тракторов

Лично же мне «доставила» гражданская часть сегодняшнего дефиле. Это надо было видеть!

В конце мая президент распорядился, чтобы на параде были продемонстрированы и современные образцы гражданской техники, которые производятся в стране. Но в результате перед публикой и телекамерами провезли на колесах МАЗов целую ВДНХ: мебель, сантехнику, мясные консервы и пр.

И, кажется, я понял, почему это выглядит таким трэшем именно в сочетании с военным парадом. Боевая техника действительно создана для перемещения, у нее для этого есть колеса, гусеницы, крылья, реактивные двигатели — короче, атрибуты динамики. Могучее движение боевых машин с их особой хищной эстетикой у многих вызывает

неподдельный трепет.

А вот когда на платформах тяжелых грузовиков везут то, что должно спокойно лежать на столе или стоять в углу, возникает комический эффект — именно от самого факта проезда мимо трибун с важными деятелями всех этих колбас, пивных бочек, диван-кроватьей и (это апофеоз) сантехнических изделий. Хорошо хоть, что не додумались транспортировать акриловую ванну вертолетом и не посадили в нее мыться активистку БРСМ.

Ну и танец тракторов «Беларус» в соломенных брылях, нахлобученных на кабину, и с усами на капоте — при всем мастерстве сидевших за рулем тоже, пожалуй, зрелище на любителя (разве что музыкальное сопровождение в виде песни «Касіў Ясь канюшыну» было несомненным плюсом на фоне тотально русифицированного мероприятия).

И потом, показ боевой техники, если без обиняков, призван напугать потенциальных врагов, а кого мы мясопродуктами пугаем? Колбасы замедленного действия? Стиральные машины вертикального взлета?

Мы не получим сильной армии при совковой экономике

Да, я иронизирую, но и как достижения народного хозяйства это все — прошлый век. Сегодня рулят IT-технологии, а крутой софт отечественного производства на МАЗах не провезешь.

Авторы шоу пытаются сочетать несочетаемое.

Это как зеленый орнамент на красном фоне в оформлении прошедшего в столице накануне Дня вышиванки. Да, идеологически выверено, в цветах официального флага, однако это

не белорусская традиция. Ну зачем так бояться «крамольного» бело-красно-белого сочетания, якобы подыгрывающего оппозиции? Это ведь просто исконные белорусские цвета.

Да и в целом стилистика очередного Дня вышиванки дала соцсетям новый повод поязвить на тему агротрэша. Я уж не говорю о такой безвкусице, как попытки совместить вышиванку с костюмами ушасто-рогатых бонстиков, что превращает мероприятие в совсем уж нелепый маскарад.

Если же возвращаться к военному параду, то задор боевых речей (типа: армия оснащена всем необходимым, дадим отпор любому агрессору) выглядит натужным. На самом деле мы увидели в основном подновленные образцы еще советской техники.

Да, белорусский оборонно-промышленный комплекс работает неплохо, особенно на фоне других отраслей. У него есть целая гамма настоящих новинок, но они рассчитаны в основном на экспорт. Нашей армии эти цацки элементарно не по карману. По причине экономического кризиса оборонный бюджет Беларуси скукожился до несчастного полумиллиарда долларов. Да партия Су-30СМ, которые мы собираемся закупить у России, дороже стоит!

И мы не получим сильной армии, пока в стране не будет сильной экономики. А она на сегодня остается во многом совковой. И это еще печальнее, чем совковые элементы официального праздника.

(скарочана)

Александр Класковский
<http://naviny.by>

ДЫСКУСІЯ

МАНІФЭСТ РУСКАГА СЬВЕТУ...

У гарачых дыскусіях на розных форумах пра парад і Дзень Незалежнасьці зьвярнуў на сябе ўвагу артыкул палітоляга Юрыя Шаўцова «Беларусь: независимая, европейская, русская», апублікаваны на сайце ІМНОclub. Артыкул канцэптуальны. Гэта свайго роду маніфэст.

Кажуць, што пра каштоўнасьці, як і пра густы, спрачацца ня варта, бо бессэнсоўна. Але тут гаворка ідзе не пра асабістыя, а пра грамадзкія каштоўнасьці, і, урэшце, пра будучую Беларусь.

Галоўны сэнс артыкула ў тым, каб апраўдаць выбар даты святаваньня Дня Незалежнасьці 3 ліпеня. Задача цяжкая і няўдзячная. Можна, гэтым тлумачыцца тое, што аўтар зьвяртаецца да стылю, які яму не ўласьцівы. Юры Шаўцоў хоць і праўладны палітоляг, але заўсёды імкнўся выказацца падкрэсьлена акадэмічна, выкарыстоўваць аргумэнты з аналітычнага арсэналу. Але ў гэтым артыкуле ўсё інакш. Дэманструючы нянавісьць да нацыяналізму, ён пераходзіць да нейкага ляманту, выкарыстоўваючы рыторыку сумнавядомага прапагандыста БТ Яўгена Новікава ці нейкага дзіўнага пэрсанажа тэлевізійных ток-шоў Баравіка, які ў асноўным ляўся і абражаў апанэнтаў.

Вось, напрыклад, Шаўцоў піша: «Беларусы адмовіліся саджаць сабе на шыю ілжывае і подлае ў самой сваёй сарцавіне сьвядамае кола». Альбо вось яшчэ: «3.07 як Дзень незалежнасьці — гэта яшчэ і пункт адмовы ад злога і жорсткага цемрашальскага вар'яцтва ўсходнеэўрапейскіх нацыяналізмаў».

Выкарыстоўваньне такой рыторыкі — гэта адмова ад аналітыкі і пераход да прапаганды і агітацыі.

Але зьвернемся да зьместу артыкула. Аўтар цешыцца, што «толькі Беларусь

працягвае савецкую традыцыю ў сваёй дзяржаўнасьці... захавала пераемнасьць да савецкай гісторыі». Незразумела, у чым для краіны перавага апэляваньня да «саўка», да каляніяльнай спадчыны. Але далей ідзе проста выбітны пэрл: «Беларусы адзіныя, хто паслядоўна захавалі памяць аб сваёй рэальнай гісторыі».

Насамрэч, цяжкая шчэзнайсьці ў сьвеце народ з такой скалечанай гістарычнай памяццю, як беларусы. Па сусьветных мерках — гэта вельмі старажытны народ. Беларусы пражываюць на гэтай зямлі звыш тысячы гадоў. Напрыклад, 3 сакавіка споўнілася 950 гадоў гораду Менску. Нешматлікія сталіцы ў сьвеце могуць пахваліцца такой старажытнай гісторыяй. Але беларускае грамадзтва і дзяржава адлічваюць сваю гісторыю з 1917 году. Усе афіцыйныя беларускія сьвяты — савецкія. Як і помнікі, назвы вуліц, станцый мэтро і інш. Ствараецца ўражаньне, што да 1917 году тут, на гэтай тэрыторыі, ніхто ня жыў.

Катэгарычна пратэстуючы супраць таго, каб адлічваць незалежнасьць ад моманту зьяўленьня Рэспублікі Беларусь пры распадзе СССР, Шаўцоў прыводзіць такі аргумэнт:

«Дзень незалежнасьці па дэкларацыі на руінах СССР — гэта фікцыя, нейкі суіцыдальны акт, які кладзецца ў аснову дзяржаўнай ідэалёгіі... Гэта проста падтрымка палітыкі па развалу вялізнай дзяржавы знутры. Закласьці такую дату ў аснову дзяржаўнай ідэалёгіі незалежнай дзяржавы — гэта закласьці

пэрспэктыву таго самага ў сваёй жа ўжо малой, але краіне».

Зазначу, што большасьць дзяржаў, якія сёньня існуюць у сьвеце, сталі незалежнымі ў выніку распаду імперый, у тым ліку каляніяльных. І менавіта гэты момант фіксуецца ў нацыянальнай гісторыі і гістарычнай памяці як велічны трыумф нацыянальнага духу, прарыў да ўласнай дзяржаўнасьці, пункт адліку да новага самавыяўленьня соцыюму. Ва ўсім сьвеце гэта лічыцца актам нараджэньня, чаму ў беларускім выпадку — гэта акт суіцыду? Дзіўная лёгіка...

Нельга аспрэчваць, што 3 ліпеня — сапраўды важная для Беларусі дата. Яна адзначалася яшчэ ў савецкія часы. Гэты дзень можна вызначыць, напрыклад, як Дзень выратаваньня ад фашызму. Але прычым тут дзяржаўная незалежнасьць? Такое ўражаньне, што Шаўцоў дрэнна разумее сэнс гэтай зьявы.

Галоўную небясьпеку для Беларусі Шаўцоў бачыць у нацыяналізьме. І асноўны патас артыкула — выкрыцьцё гэтай ідэалёгічнай плыні і яе носьбітаў. Ён заклікае не паўтараць трагічны досьвед краін Усходняй Эўропы, якія заклалі ідэалёгію нацыяналізму ў падмурак сваёй дзяржаўнасьці. Чамусьці гэты досьвед Шаўцоў зьвязвае з забойствамі. Але відавочна, што аўтар вельмі ня любіць беларускі нацыяналізм і ўсяляк яго шальмуе. І з гонарам канстатуе: «Беларусы — адзіная нацыя ва Ўсходняй Эўропе, якая пабудавала дзяржаўнасьць не вакол нацыянальнага міту, які асэнсавана ствараецца сьвядомым колам. А вакол звычайнай нармальнай грамадзкай салідарнасьці, здаровага сэнсу, уладкаваньня нармальнага побыту на сваёй тэрыторыі. У канчатковым рахунку беларусы пабудавалі дзяржаву

вакол праўды і дабрыні». Дадам ад сябе: а яшчэ за ўсё добрае, супраць усяго дрэннага і за мір ва ўсім сьвеце.

Будаваць нацыю на аснове здаровага сэнсу, уладкаваньня нармальнага быту, праўды і дабрыні яшчэ ніхто ў сьвеце не спрабаваў. Бо ўяўленьні пра здаровы сэнс, праўду і дабрыню ў розных людзей розныя. Гэта не каштоўнасьць, якая аб'ядноўвае насельніцтва ў нацыю. І гэта ня можа стаць духоўным змацаваньнем соцыюму. Уладкаваньне нармальнага быту ня можа быць ідэалёгіяй нацыетварэньня. Грамадзяне розных краін, засяляючыся ў гатэль, таксама ўладкоўваюць свой побыт.

Але галоўная небясьпека падобнага падыходу ў іншым. Адмова ад нацыянальнага міту адчыняе дзьверы для зьяўленьня тут іншага, чужога міту. Бо прырода не цяргіць пустаты. Ідэалёгічнага, каштоўнаснага вакуўму не бывае. Калі гэтая ніша не запоўнена адным мітам, то яе зойме іншы, канкуруючы міт. А які міт тут ляжыць на паверхні, лунае ў паветры, дамінуе ў інфармацыйнай прасторы? Правільна. Гэта ідэалёгія «русскаго мира». Яна прасоўваецца праз расейскія тэлеканалы, расейскую культуру, расейскія інфармацыйныя плыні. Адмова ад беларускага нацыянальнага міту абяззбройвае нацыю, адчыняе шлях для ўкараненьня тут расейскага міту, які, дарэчы, добра распрацаваны. Гэта аб'ектыўны працэс, які не залежыць ад жаданьняў, магчымых і шчырых, экспэртаў.

Таму насамрэч уся канцэптуальная пабудова Юрыя Шаўцова — гэта нішто іншае, як маніфэст «русскаго мира» ў Беларусі.

Валер Карбалевіч
«Радые Свабода»

Заснавальнік і рэдактар:

Станкевіч Георгій
Мікалаевіч

Адрас рэдакцыі:

Бешанковіцкі раён,
в. Старыя Ранчыцы, e-mail: stan62@list.ru,
тэл. 60237, маб. +375292184739
Газета выдаецца з сакавіка 2005г.

Падпісана да друку

16.07.2017 у 15.10
Наклад: 290 асобнікаў.
Выдаецца адзін-два разы на месяц на беларускай і расійскай мовах.

Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы дзеля палемікі, не падзяляючы пазіцыі аўтараў.
Друкуецца на ўласным абсталяваньні.
Распаўсюджваецца бясплатна дабраахвотнікамі.